

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БӨГЕЛМӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ
«ТАТАР ДИМСКӘЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» СОВЕТЫ
IV ЧАКЫРЫЛЫШ**

ЕГЕРМЕ ӨЧЕНЧЕ СЕССИЯ

КАРАР № 2

Татар Димскәе авылы

2022 елның 15 августы

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, №131-ФЗ Россия Федерациясе Законы, «әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 10.01.2002 ел, №7-ФЗ Федераль закон, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Татар Димскәе авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, халыкның экологик иминлеген һәм рациональ файдалануны тәмин итү максатларында, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы «Татар Димскәе авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затлар хосусый милкендәге жирләргә керми торган яшел үсентеләрне саклау һәм яңадан торгызу буенча «Татар Димскәе авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы

Карар итте:

1. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Татар Димскәе авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә агачларны һәм куакларны кисүгә, кронацияләүгә яки утыртуга рөхсәт бирү буенча вәкаләтле орган итеп Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Татар Димскәе авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитетын билгеләргә.

2. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Татар Димскәе авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затлар хосусый милкендәге жирләргә керми торган яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәне расларга.

3. Өлеге карар Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Татар Димскәе авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы белән билгеләнгән тәртиптә үз көченә керә һәм бастырып чыгарылырга тиеш.

4. Бу карарның үтәлешен контрольдә тотам.

"Татар Димскәе авыл жирлеге»

муниципаль берәмлеге башлыгы

Л.Х. Хәбирова

2022 елның 15 августындагы
«Татар Димскәе авыл җирлеге»
муниципаль берәмлеге Советының
23 нче сесиясенең 2нче карарына
1нче кушымтасы

Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Татар Димскәе авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә Россия Федерациясә дәүләт урман фонды җирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге җирләргә керми торган яшел үсентеләр кисү тәртибе нигезләмәсе

Әлеге Нигезләмә Конституция ,
Россия Федерациясә, Россия Граждан кодексының 15 статьясы,
Урман кодексының 61,68,77 статьялары нигезендә эшләнгән.

10.01.2002 №7-ФЗ «Әйләнә - тирә мохитне саклау турында» Федераль закон,
Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Татар Димскәе авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы белән, халыкның экологик иминлеген тәэмин итү максатларында һәм Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Татар Димскәе авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә (алга таба - «Татар Димскәе авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә) яшел үсентеләрне кисү тәртибен билгели.

Россия Федерациясә дәүләт урман фонды һәм җирләрдә,
шәхси милектә булган физик һәм юридик затлар.

1. Төп төшенчәләр

Хәзерге позициядә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

Яшел урыннар-агач, куак һәм үлән

табигый һәм ясалма үсемлекләр (шул исәптән

парклар, скверлар, бакчалар, газоннар, чәчәкләр, шулай ук аерым агачлар

һәм

куак).

Табигый территорияләр тәэсир итмәгән яки аз тәэсир иткән

үзендә билгеле бер территорияләрне берләштерә торган хужалык эшчәнлеге

җир, туфрак, бердәм формалашкан үсемлекләр рельефы төрләре

географик (климат) шартларында.

Яшелләндерелгән территорияләр - урнашкан территорияләр

Табигый үсемлек участкалары, ясалма рәвештә

булдырылган яшелләндерү объектлары (авыл хужалыгы җирләреннән кала

максатлары), төрле функциональ җирләренең аз төзелгән участкалары

чикләрендә ким дигәндә 50 процент өслек мәшгуль

үсемлек каплавы белән.

Урманлы территорияләр-төрле территорияләрнең табигать участкалары

урман үсемлекләре белән капланган функциональ максат

табигый чыгышы.

Агач-ачык билгеләнгән диаметры ким дигәндә 5 Булган үсемлек

үсентеләрдән кала, 1,3 м биекләктә карагыз.

Куак - күпеллык күпкатлы (агачтан аермалы буларак)

туфрак өслегендә таралган үсемлек.

Вәсемлек каплавы-газон, табигый үлән үсемлекләре.

Куаклар-теләсә нинди урында үсә торган үсемлекләр, куаклар.

Яшел массив-булмаган территория участогы
50 дән артык олы(15 яшьтән узган) агачлар
бердәм түбә.

Яшел майданга зыян-яшелгә зыян
үсентеләргә, аларның үсешен туктатуга китермиләр, шул исәптән
ботакларга механик зыян, тамыр системасы, бозу
кабыкның бөтенлеге, тере жир өсте каплавы, Яшел пычрану
тамыр зонасында туфрак яисә зарарлы матдәләр, яндыру яки
башка йогынты.

Яшел майданнарны юк итү (югалту) - кисү яки бүтән
Яшел майданга зыян, аларның үсешен туктатуга китерә.
Компенсация яшелләндерү-яшел урыннар үрчү
коэффициент белән юкка чыгарылган яки бозылган

2. Яшел майданны саклауның төп принциплары

«Татар Димскәе авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә
яшел үсентеләр саклаучы, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм
сакланырга тиеш.

2.1.

«Татар Димскәе авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә
урнашкан барлык яшел урыннар(агачлар, куаклар) сакланырга тиеш.

2.2. Яшел үсентеләрне саклау һәм үсеш өчен шартлар тудыру бурычлары

"Татар Димскәе авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә
йөкләнелә:

2.2.1. оешмаларга гамәлгә ашыру өчен бирелгән участокларда
алар игълан иткән эшчәнлек төрләре-бу оешмалар житәкчеләренә;

2.2.2. милектә булган участокларда яки арендада -

юридик затлар һәм гражданныр – милекчеләр яки арендаторлар.

2.3. Яшел майданнарны саклау, тиешле кайгырту жир кишәрлекләренә
милекчеләре, файдаланучылары һәм арендаторларына йөкләнелә.

2.4. Әлеге Нигезләмә барлык гражданнырға һәм
оешмалар, милек формаларына карамастан, әйдәп баручы проектлау,
агач кисү белән бәйлә төзелеш, ремонт һәм башка эш-
муниципаль берәмлеге территориясендә «Татар Димскәе авыл жирлегә».

2.5.

"Татар Димскәе авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә
хужалык, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек

законнар белән билгеләнгән яшел үсентеләрне саклау буенча

Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм әлеге Нигезләмә белән
билгеләнгән таләпләрне үтәп башкарыла.

2.6. Жир кишәрлеген сайлау акты, проект алды һәм проект алды
төзелеш, хужалык һәм башка төр оештыру документациясе яшел
үсентеләрнең яшәешен тәэмин итү белән туры килергә тиеш.

2.7. Яшел территорияләрне һәм яшел массивларны куллану
яшел үсентеләрнең яшәешен тәэмин итү белән туры килергә тиеш.

3. Яшел майданнарны кисү тәртибе (агачлар, куаклар)

3.1. Яшел үсентеләрне үз белдекләре белән кисү «Татар Димскәе авыл
жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә тыела.

3.2. «Татар Димскәе авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә агачлар һәм куаклар кисү рәхсәтнамә нигезендә башкарыла.

3.3. Яшел мәйданнарны кисү өчен рәхсәт алу мөрәҗәгать итүче «Татар Димскәе авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты җитәкчесе исеменә «Татар Димскәе авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге җирле үзидарә органнарының норматив хокукый актлары таләпләре белән каралган гариза һәм кирәкле документлар тапшыра.

3.4. «Татар Димскәе авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты гариза нигезендә «Татар Димскәе авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә 13 эш көне эчендә яшел үсентеләр кисүгә рәхсәт проектын әзерли.

3.5. Эш башкаруга рәхсәт алган очракта мөрәҗәгать итүче, бу нигезләмә нигезендә яшеллекне кисү өчен түләүләр кертергә тиеш

3.6.

Мөрәҗәгать итүче тарафыннан «Татар Димскәе авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге бюджетына агачларны һәм куакларны кисү өчен түләү кертү каралган.

3.7. Яшел үсентеләр кисү буенча билгеләнгән нормалар һәм кагыйдәләр нигезендә, акча хисабына эш алып барыла.

Агачларны кисү бары тик аттестацияләнгән белгечләр өчен генә рәхсәт ителә.

3.8. Киселгән яшеллекне бүлү, җыештыру һәм чыгару өч көн эчендә башкарыла.

эш урынында үсентеләр һәм кисү калдыкларын калдыру тыела.

3.9. Бу очракта зыян газон, яшел үсентеләр бу территорияне кисү урыны янәшәсендә, эш җитештерүче аларның мәҗбүри торгызылуы белән килешенгән вакытта башкарыла территория хужасы һәм алар чикләрендә контроль органнары компетенцияләр, ләкин китерелгәннән соң ярты елдан да соңга калмый зыян.

3.10. 3.10. Агач кисү өчен түләмичә агачларны һәм куакларны кисү «Татар Димскәе авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты тарафыннан түбәндәге очракларда рәхсәт ителә:

3.10.1. кайгырту, санитар кисү һәм реконструкция ясау

Яшел урыннар;

3.10.2. авария һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү җир асты коммуникацияләрен һәм капитал инженерларын ремонтлау ;

3.10.3. яктылык режимын бозучы агачларны һәм куакларны кисү торак һәм җәмәгать биналарында

Татарстан Республикасы буенча Роспотребнадзор Идарәсенең Бөгелмә шәһәрәндәге территориаль бүлегенең рәхсәте нигезендә;

3.10.4. аварияле кисү (егылу куркынычы, агачлар һәм куаклар.

3.11.

Татарстан Республикасы буенча Роспотребнадзор Идарәсенең Бөгелмә шәһәрәндәге территориаль бүлеге башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда заявка бирүгә компенсацион яшелләндерү үткәргә кирәк.

3.12. Ашыгыч, коры һәм куркынычсызлык комиссия тикшерүе нигезендә киселә.

3.13. РФ Урман кодексының 20 ст. белән аналогия буенча агач-нәтижәдә барлыкка килгән куак үсемлекләре хужалык эшчәнлеге өчен яки табигый рәвештә җир

участогы гражданинга яки юридик затка тапшырылганнан соң, аның милке булып тора.

3.14. Рөхсәтсез кисү яки яшеллекләре юк итү дип түбәндәге очраklar таныла:

3.14.1. рөхсәтсез агачларны һәм куакларны кисү,

3.14.2. агачларны һәм куакларны юк итү яки бозу,

ут белән игътибарсыз эш итү нәтижәсендә яндыру;

3.14.3. баррель божрасы яки кисү;

3.14.4. агачларга һәм куакларга зыян

китерү нәтижәсендә үсешен туктату;

3.14.5. канализация белән агачларга һәм куакларга химик матдәләр, калдыklar һәм башкалар белән зыян салу;

3.14.6. коры агачларны кисү;

3.14.7. агачлар һәм куакларга башка зыян салу.

3.15. Дәүләт карамагындагы агачларны һәм куакларны кисү махсус вәкаләтле дәүләт органнары тарафыннан бирелгән рөхсәтләр нигезендә башкарыла.

4. Компенсацион яшелләндерү

4.1. Компенсацион яшелләндерү

рөхсәтле кисү, яки яшеллекне законсыз юк итү очраklarында башкарыла.

Компенсацион яшелләндерү алдагы сезонда башкарыла.

4.2. Компенсацион яшелләндерү

гражданның яки юридик затлар хисабына башкарыла.

4.3. Бу позиция буенча зыян, китерелгән

яшел үсентеләргә, табигый формада кайтарылырга тиеш -

компенсация яшелләндерү: яшел урыннары торгызу

5.

Шәһәр төзелеше эшчәнлеген тормышка ашырганда яшел урыннары саклау

5.1. «Татар Димскәе авыл жирлегә» муниципаль берәмлегендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшеллекне саклау таләпләрен үтәп алып барыла.

5.2. Яшел территорияләр, шул исәптән, яшел массивлар, шулай ук яшелләндерелгән территорияләре үстерү

5.3. Төзелешне оештырганда жир участкаларында, мәшгуль

Яшел урыннар, яшел майданнары бәяләү буенча проектка кадәрге документлар булырга тиеш. Бу зыянны каплау киселгән агач һәм компенсацион яшелләндерү тәртибендә,

әлеге Нигезләмәнең 2 һәм 3 бүлекләре белән билгеләнгән алдан түләү кертү аша башкарыла.

6. Эшмәкәрлек эшчәнлегә алып барганда яшел үсентеләре саклау

6.1. Яшел территорияләрдә һәм яшел массивларда

сүдә һәм башка эшкарлык эшчәнлегә алып бару, палаткалар урнаштыру

һәм эшкарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен башка корылмалар кору

«Татар Димскәе авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты рөхсәтеннән башка тыела.

6.2. Эшқуарлык эшчәнлеген тормышка ашырганда яшел территорияләрдә һәм яшел массивларда шартлаткыч, янучы һәм агулы матдәләр куллану һәм территорияне пычрату, башка гамәлләр белән яшел майданнарны бозу яки юк итү тыела.

7. Жаваплылык.

7.1. Әлеге вазифаны бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жаваплылыкка тарталар.